

Stortinget
Kommunal- og forvaltningskomiteen
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

ÁŠŠI/SAK
18/606 - 85

MIN ČUJ./VÁR REF.
21/9498

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
19.03.2021

Behandlinge av Prop. 86 L (2020-2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner)

Jeg viser til Kommunal- og forvaltningskomiteens invitasjon til å sende skriftlig innspill for sin behandling av Prop. 86 L (2020-2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner).

Sametinget ber om at forslaget blir vedtatt. Lovforslaget har kommet til etter et langt og omfattende arbeid med to breie høringer av departementet (2007-2009, 2019-2020) og høring i Kommunal- og forvaltningskomiteen (25.10.2018 av Prop. 116 L, 2017-2018). Som det framkommer i proposisjonens kapittel 2.6 og 3.2, har Sametinget gitt sin tilslutning til forslaget.

Lovfestingen av den folkerettslige konsultasjonsplikten vil styrke rettsstaten ved større klarhet og forutsigbarhet i hva konsultasjoner innebærer og hvordan det gjennomføres. Lovfestingen vil samtidig styrke demokratiet ved at samene kollektivt inkluderes i beslutningsprosessene for saker som påvirker oss direkte.

Forslaget til veileder for kommuner og fylkeskommuners konsultasjoner med samiske interesser, som ble sendt på høring sammen med Prop. 116 L (2017-2018), gir god støtte for at oppfølging av konsultasjonsplikten tilpasses kommuner med store variasjoner, også med hensyn til samiske interesser. Forslaget gir grunnlag for en god håndtering og balansering av det kommunale selvstyret og samenes selvbestemmelse.

Dersom komiteen har spørsmål eller ønsker vurderinger av noen problemstillinger stiller jeg selvsagt opp for å svare og dele mine synspunkter.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Aili Keskitalo
presidenta / president

*Dát tjála le elektrávnálatjtat dáhkkidum ja vuollájtjálek sáddiduvvá./
Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Tjaatsége lea elektrovneles jááhkesjamme jih seedtesávva vuolietjaalegaph./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Stortinget

Kommunal- og
forvaltningskomiteen

0026 OSLO

Sámediggj – Sametinget v.
sametingspresident Aili Keskitalo
Postboks 3
9735 Kárášjohka/Karasjok

Vår ref.:
2021/815

Deres ref.:

Dato:
25.03.2021

Kommunal- og forvaltningskomiteens behandling av Prop. 86 L (2020–2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner)

Kommunal- og forvaltningskomiteen har til behandling Prop. 86 L (2020–2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner). Komiteen tar sikte på å avgi innstilling i saken torsdag 27. mai.

Dersom komiteen overveier å foreslå materielle endringer i lovforslaget som har direkte betydning for samiske interesser, vil komiteen varsle Sametinget om dette senest fredag 30. april. Sametinget vil da få anledning til å uttale seg i saken.

For å kunne holde komiteens fremdriftsplan i saken, vil komiteen da imøtese snarlig tilbakemelding fra Sametinget og senest mandag 10. mai.

Med vennlig hilsen

Eirik Sivertsen
saksordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert.

Presidentskapet
Her

Vår ref.:
2021/815

Deres ref.:

Dato:
21.04.2021

Prop. 86 L (2020–2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner)

Kommunal- og forvaltningskomiteen har til behandling Prop. 86 L (2020–2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner), som i hovedsak handler om å lovfeste overordnede saksbehandlingsregler for konsultasjoner for statlig nivå og å lovfeste konsultasjonsplikten for kommuner og fylkeskommuner.

Saken reiser også det konstitusjonelle spørsmålet om Stortinget har en plikt til å konsultere samiske interesser under gitte forutsetninger. Fordi det ikke ville være naturlig, har ikke departementet gått inn på dette spørsmålet eller hvordan dette eventuelt kan løses i praksis. Siden dette ikke er forsvarlig utredet mener flertallet i komiteen at spørsmålet bør forelegges presidentskapet og at det kommer tilbake som en egen sak når nødvendige utredninger er gjort.

Komiteens flertall (Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti) ber om en tilbakemelding fra presidentskapet på den skisserte fremgangsmåten.

Med vennlig hilsen

Eirik Sivertsen
saksordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert.

Sámediggi – Sametinget v.
sametingspresident Aili Keskitalo
Postboks 3
9735 Kárašjohka/Karasjok

Vår ref.:
2021/815

Deres ref.:

Dato:
28.04.2021

Prop. 86 L (2020–2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner)

Kommunal- og forvaltningskomiteen viser til komiteens brev til Sametinget av 25.03.2021, der komiteen varslet at Sametinget vil få anledning til å uttale seg dersom komiteen overveier å foreslå materielle endringer i lovforslaget i Prop. 86 L (2020–2021) som har direkte betydning for samiske interesser.

Komiteen vil med dette gjøre Sametinget oppmerksom på at en vurderer å ikke støtte regjeringens forslag til endringer i § 19 første punktum i lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova).

I vurderingene legges det vekt på at dagens lovhjemler for unntak synes å være tilstrekkelige for kommuner og fylkeskommuner sin mulighet til å ivareta konsultasjonsplikten, og at åpenhet og transparens i forvaltningen er et gode som styrker demokratiet. Det legges også vekt på at prinsippet om meroffentlighet også gjelder for konsultasjoner og skal anvendes. Endelig legges det vekt på at åpenhet vil kunne være konfliktdempende.

For ordens skyld presiseres det at det er støtte til regjeringens forslag om å videreføre hjemmel, men ikke plikt, for statlige organer til å unnta dokumenter som utveksles i forbindelse med konsultasjoner og til departementets merknader i proposisjonen knyttet til dette. Det gjelder også forslaget i proposisjonen om å legge til ordene «og andre» etter «Sametinget» i § 19 første punktum.

Vi imøteser Sametingets betraktninger på forslaget til endringer i offentliglova § 19 første punktum. Av hensyn til fremdriftsplanen i saken, ber komiteen om snarlig tilbakemelding fra Sametinget og senest mandag 10. mai.

Med vennlig hilsen

Eirik Sivertsen
saksordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert.

STORTINGET

Kommunal- og forvaltningskomiteén
Her

Vår ref.:
2021/815

Deres ref.:

Dato:
29.04.2021

Prop 86 L (2020-2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner)

Det vises til kommunal- og forvaltningskomiteens brev av 21.april 2021 om behandlingen av Prop. 86 L (2020–2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner).

Presidentskapet oppfatter at kommunal- og forvaltningskomiteens flertall i brevet foreslår at den delen av saken som gjelder spørsmål knyttet til en eventuell ordning for Stortingets konsultasjoner av samiske interesser bør håndteres av presidentskapet, og at det eventuelt bør fremmes en egen sak for Stortinget om dette når nødvendige utredninger er gjort.

Presidentskapet mener den fremgangsmåten som er skissert i komiteens brev er hensiktsmessig. En utredning av de rettslige og praktiske spørsmål en eventuell konsultasjonsordning reiser vil imidlertid nødvendigvis ta noe tid, og det kan derfor ikke forventes at presidentskapet vil fremme en sak om dette i inneværende sesjon.

Med vennlig hilsen

Tone W. Trøen
Stortingets president

Stortinget
Kommunal- og forvaltningskomiteen
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

AŠŠI/SAK
18/606 - 87

MIN ČUJ./VÁR REF.
21/16951

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
25.05.2021

Prop. 86 L (2020-2021) Endringer i sameloven mv. (konsultasjoner)

Det vises til deres brev av 28.04.2021 hvor vi informeres om at komiteen vurderer å ikke følge de foreslåtte endringene av § 19 i offentleglova. Jeg beklager at jeg ikke har svart tidligere, noe som skyldes en feilregistrering i Sametinget arkivsystem. Jeg håper likevel komiteen gir seg tid og anledning til å vurdere min tilbakemelding her.

Jeg vil understreke at Sametinget er helt enig i at åpenhet og gjennomsiktighet i forvaltningen er grunnleggende for demokratiet. Derfor er da også hovedregelen i offentleglova § 3 at det skal være åpenhet for innsyn i saksdokumenter og journaler.

Konsultasjoner kommer ikke til erstatning for andre beslutningsprosesser som høring etter forvaltningsloven. Målsettingen med konsultasjoner er at partene i god tro skal søke enighet, det krever mulighet til å undersøke ulike argumenter og løsninger. Dersom det ikke er muligheter for at dette kan unntas fra innsynsretten, vil det i noen sammenhenger undergrave formålet med konsultasjoner som er at det skal gjennomføres i god tro og med formål om å oppnå, jf. forslaget § 4-6 i sameloven.

Sametinget legger vekt på at kommuner og fylkeskommuner, på samme måte som statlige organ, er forpliktet til å gå tidlig og utfyllende informasjon til den samiske konsultasjonsparten, slik at konsultasjonene kan bli reelle og gode. Det vil blant annet kunne være behov for at kommunen eller fylkeskommunen deler sine foreløpige vurderinger, på samme måte som statlige organer. Sametinget ser ikke at offentleglova har bestemmelser som ivaretar disse situasjonene for kommuner og fylkeskommuner. Sametinget eller annen samisk konsultasjonspart er for eksempel ikke å anse som «underordna organ» etter § 15.

Det vil være uheldig om kommunene ikke får mulighet til – når det er reelt behov – å unnta fra offentlighet dokumenter med foreløpig vurderinger eller tidlig informasjon. På samme måte vil det være uheldig om ikke Sametinget eller annen samisk konsultasjonspart kan unnta for offentligheten dokumenter med slike vurderinger i konsultasjoner med kommunene. Dersom dokumenter i konsultasjoner på kommunalt nivå alltid skal være offentlig er Sametinget bekymret for at konsultasjonene ikke alltid kan skje etter folkerettens bestemmelser og dermed forslaget til konsultasjonsformål i lovforslagets § 4-6. Det vises i den sammenheng til Norges Institusjon for Menneskerettigheter sitt skriftlige innspill til komiteen der det understrekes at forpliktelsen i ILO 169 artikkel 6 nr. 2 er helt sentral for å sikre effektiv realisering av urfolks rettigheter, også på kommunalt nivå.

Komiteens forslag vil innebære at kommuner og fylkeskommuner samt Sametinget og/eller annen samisk konsultasjonspart, i enkelte tilfeller kan få problemer med å gi den informasjonen

som er nødvendig for å gjennomføre konsultasjoner etter formålet i lovforslagets § 4-6 og ILO-konvensjonen nr. 169 artikkel 6.

Jeg vil igjen understreke at Sametinget deler komiteens vurdering av at bruken av unntakshjemmelen bør begrenses til de tilfellene der offentliggjøring utgjør et reelt problem. En måte å håndtere dette på, som ble reist som en mulighet av redaktørforeningen i høringene tidligere, er å knytte et skadevilkår til hjemmelen om å kunne unnta offentlighet, etter modell av skadevilkåret i andre bestemmelser i offentleglova, f.eks. § 15. Et tilsvarende skadevilkår kan, slik Sametinget ser, det, uten vesentlige problemer også innføres for statlig nivå.

Oppsummert er det viktig at kommuner, fylkeskommuner og Sametinget får de samme verktøyene til å gjennomføre gode konsultasjoner mellom seg, som når staten konsulterer. Dette omfatter – når det er behov – hjemmel til å unnta dokumenter fra offentlighet.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Aili Keskitalo
presidenta / president

*Dát tjála le elektrávnálatjtat dáhkkidum ja vuollájtjálek sáddiduvvá./
Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jih seedtesávva vuelietjaalegaph./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Stortinget

Kommunal- og
forvaltningskomiteen

0026

OSLO